LIBRIS | We know books

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Ana Motora-Ionescu

Edith Visky

TEORIE ŞI SOLFEGII

Învățământ vocațional, profil artistic, specializarea muzică

clasa a IV-a

EDITURA DIDACTICĂ ŞI PEDAGOGICĂ S.A.

LIBRIS We know books

CUPRINS

Ton şi semiton 5
Semiton diatonic şi cromatic 5
Intervale 8
Prima 9
Secunda 10
Terţa 12
Intervale armonice 14
Cvarta 17
Cvinta 20
Sexta 24
Septima 27
Octava 31
Răsturnarea intervalelor 36
Acordul 38
Gama Do major 47
Gama la minor 53
Gama Sol major 62
Gama mi minor 69
Gama Fa major 77
Gama re minor 82
Sincopa 91
Contratimpul 95
Contratimpul sincopat de timpi 101
Contratimpul sincopat pe jumătăţi de timpi 104
Gama Re major 108
Gama si minor 114
Gama Si bemol major 121
Gama sol minor 125
Gama La major 132
Gama fa diez minor 136
Gama Mi bemol major 143
Gama do minor 147
Gama Mi major 155
Gama do diez minor 161
Gama La bemol major 168
Gama fa minor 174

LIBRIS | We know books

INTERVALE

Din cele învățate până acum, știm că în scara muzicală sunetele se succedă în ordine treptată. În diferite lucrări muzicale însă, sunetele nu se succedă numai în ordine treptată, ci mai ales prin salturi, creând între ele diferite intervale.

De ținut minte

– *Diferența de înălțime (distanța) dintre două trepte se numește interval.*

– După numărul treptelor pe care îl cuprind, intervalele poartă denumirile de: *primă, secundă, terță, cvartă, cvintă, sextă, septimă* și *octavă.*

Arătați câte trepte cuprinde fiecare din aceste *intervale.*

– După direcția lor, intervalele sunt *ascendente* (suitoare) și *descendente* (coborâtoare).

– După numărul tonurilor și semitonurilor pe care le conțin, intervalele sunt de mai multe feluri, și anume: *perfecte, mari, mici, mărite și micșorate.*

– După desfășurarea în timp, intervalele sunt: *melodice* și *armonice.*

– *Intervalele perfecte* sunt: *prima, cvarta, cvinta,* și *octava.*

– *Intervalele mari* și *mici* sunt: *secunda, terța, sexta* și *septima.*

– *Intervalele mărite* și *micșorate* pot fi atât cele *perfecte*, cu excepția primei, care nu poate fi micșorată, cât și cele *mari* și *mici*, formându-se cu ajutorul semnelor de alterație.

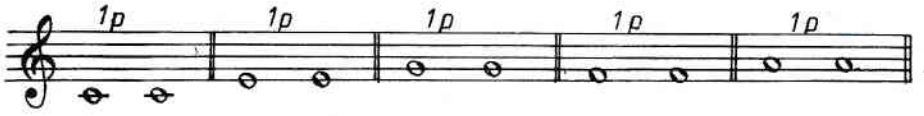
Vom nota denumirea și felul intervalelor prin cifre și inițiale, astfel: 2=secundă, 3=terță, 4=cvartă, 5=cvintă, 6=sextă, 7=septimă, 8 = octavă; M = mare, m = mică, p = perfectă, + = mărită, – = micșorată.

Observați *intervalele* care se formează pe tonica gamei *Do major.*

LIBRIS | We know books

PRIMA

Intervalul de primă constă în repetarea unui sunet pe aceeaşi treaptă. Prima este perfectă (are un singur aspect de bază).

Din *prima perfectă* se poate obţine *prima mărită*, cu ajutorul *semnelor de alteraţie. Prima mărită* conţine un *semiton cromatic:*

Menţionăm faptul că *prima micşorată nu există.*

Exerciţiu de intonaţie

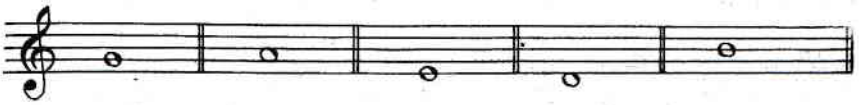
Solfegii

LIBRIS | We know books

Temă

Creați *prime perfecte* și *mărite*, ascendente și descendente pe următoarele sunete:

SECUNDA

Intervalul de secundă cuprinde două trepte vecine (succesive).

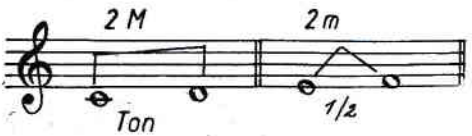

Secunda, după conținut, poate fi de două feluri: *mare* și *mică.*

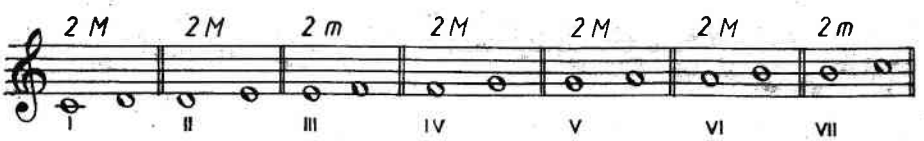
– *Secunda mare* cuprinde *un ton.*

– *Secunda mică* cuprinde *un semiton.*

De exemplu:

Analizați *secundele* care se formează pe treptele gamei *Do major.*

Secunda mare se poate transforma în *secundă mică*, iar *secunda mică* se poate transforma în *secundă mare*, cu ajutorul semnelor de alterație, astfel:

LIBRIS | We know books

Tot cu ajutorul semnelor de alterație, din *secundă mare* se poate obține *secunda mărită*, iar din *secundă mică*, se poate obține *secundă micșorată*, astfel:

Exerciții de intonație

Efectuați exerciții de recunoaștere, după note și după auz, a intervalelor de *secundă mare*, *secundă mică* și *secundă mărită*, în exemplul următor:

Solfegiu

Temă

Scrieți câte patru exemple din fiecare fel de *secundă* învățată.

LIBRIS | Web books

TERȚA

Intervalul de terță cuprinde trei trepte succesive.

Terța, după conținut, este de două feluri: *mare* și *mică.*

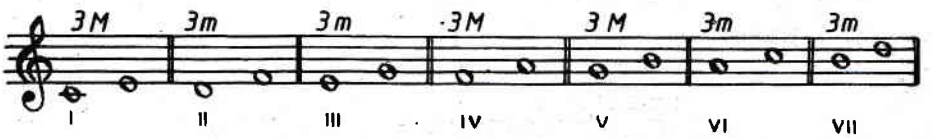
a. *Terța mare* cuprinde două tonuri.

b. *Terța mică* cuprinde un ton și un semiton.

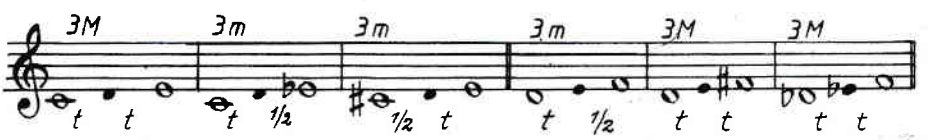
De exemplu:

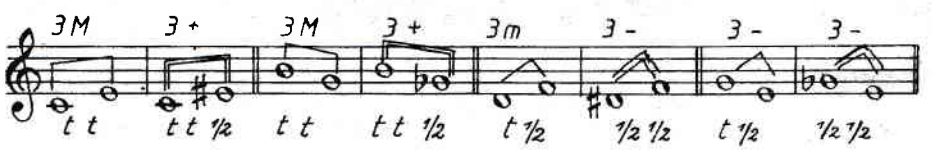
Analizați *terțele* care se formează pe treptele gamei *Do major:*

Terța mare se poate transforma în *terță mică*, iar *terța mică* se poate transforma în *terță mare*, cu ajutorul semnelor de alterație, de exemplu:

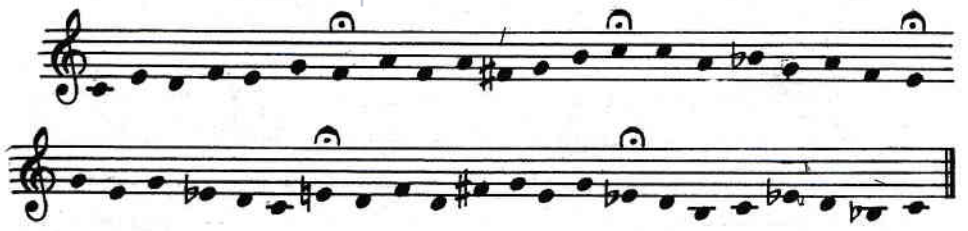

Tot cu ajutorul semnelor de alterație, din *terță mare* se poate obține *terță mărită*, iar din *terță mică* se poate obține *terță micșorată*, astfel:

LIBRIS | We know books

Exercițiu de intonație

Efectuați exerciții de recunoaștere a intervalelor de *terță mare* și *terță mică*, cum sunt următoarele:

Solfegii

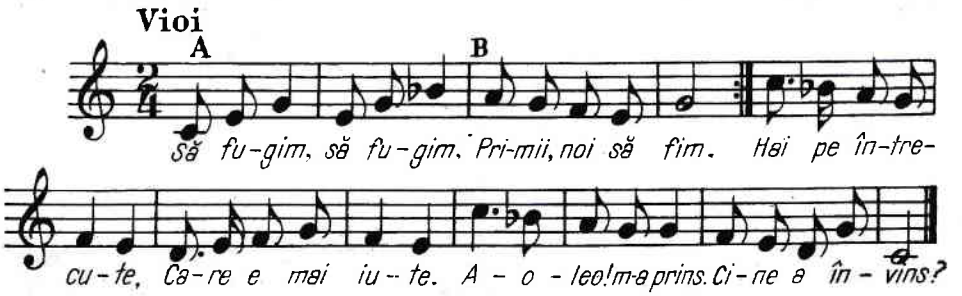
LIBRIS We know books

SĂ FUGIM

– canon –

Versurile: *Georgeta Moraru* Muzica: *Al. Paşcanu*

Canonul este o piesă muzicală compusă pe o singură voce în aşa fel încât melodia poate fi cântată pe două sau mai multe voci, care nu încep deodată, ci pe rând, după indicaţiile exprimate prin litere, cifre sau alte semne care precizează intrarea fiecărei voci.

Cântaţi *în canon* cântecul *Să fugim* şi recunoaşteţi intervalele care se aud prin suprapunerea vocilor.

INTERVALE ARMONICE

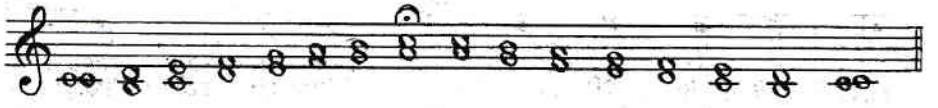

Când sunetele unui interval se aud pe rând (succesiv) intervalul este *melodic*, iar când sunetele lui se aud deodată (simultan) intervalul se numeşte *armonic*, de exemplu:

LIBRIS We know books

Cântați gama *Do major* în *terțe armonice*, pe două voci:

Exercițiu de intonație și de recunoaștere a *intervalelor armonice:*

Solfegii la două voci

